

Een nieuw museum in Ramskapelle

For Freedom

Nu spreekt men graag over grensoverschrijdende samenwerking en Europa geeft daar zelfs geld aan. Maar niets meer dan de Tweede Wereldoorlog heeft de provincies Zeeland in Nederland en West- en Oost-Vlaanderen in België dichter bij elkaar gebracht.

Men noemt het de Scheldemondregio.

In die streek hebben zich tijdens de Tweede Wereldoorlog meerdere veldslagen afgespeeld die vandaag misschien wat in de vergeethoek zijn geraakt.

Denken we maar aan de “Slag om de Schelde” in 1944 beter bekend als het Scheldt Pocket offensief dat tot doel had de oevers van de Schelde zo snel mogelijk te bevrijden zodat Antwerpen opnieuw als bevoorradingshaven kon worden gebruikt.

Dit was van kapitaal belang bij de verdere opmars van de geallieerde strijdkrachten bij de bevrijding van West-Europa.

Reeds in 1940 kenden we de Slag om de Leie waardoor de Duitse opmars werd vertraagd door de Belgen wat de Franse en Britse expeditielegers toeliet zich terug te trekken achter de Leie. Niet te verwonderen dat we in onze regio heel wat oorlogsmonumenten vinden. Als uiting van die levendige herinneringen worden ook nog bevrijdingsmarsen, concerten, tentoonstellingen en dergelijke georganiseerd.

Door middel van al die initiatieven wordt de herinnering aan die Tweede Wereldoorlog levendig gehouden.

Een nieuw museum is hierbij van kapitaal belang en kan voor heel wat instanties een nieuwe bron van inspiratie worden.

Kennis en ervaring kunnen uitgewisseld worden. Een kennisnetwerk kan uitgebouwd worden.

Via een invalshoek toerisme kan dit een nieuw publiek aantrekken en voor de scholen kan het de start zijn van een educatief project rond vrijheid en bevrijding.

Wie in onze streken aan oorlogen denkt houdt vooral de Eerste Wereldoorlog voor ogen. Vooral de Westhoek is op dat vlak zeer populair tot in het buitenland toe.

Het toeristisch erfgoed is er ook bijzonder goed ontsloten met een reeks hefboomprojecten zoals het Flanders Fields Museum, het Memorial Museum Passchendale en het Talbot House.

Voor de Britten komen als toeristen naar deze plaatsen.

Wat de Tweede Wereldoorlog betreft kennen we het domein van Prins Karel in Raversijde waar vooral de Atlantic Wall in beeld wordt gebracht. Maar daarmee stopt het dan ook.

Vandaar dat men in Ramskapelle een Bezoekerscentrum Bevrijding gerealiseerd heeft om het cultureel erfgoed en de regionale samengang binnen dit (oorlogs)thema beter toegankelijk te maken voor het publiek.

Een de Slag om de Schelde en haar bijzondere betekenis voor Knokke-Heist, bekende toeristische trekpleister aan onze Belgische Kust.

Omdat Knokke-Heist zich niet alleen focust op het hoogseizoen maar het hele jaar door aan toerisme doet is het nuttig en noodzakelijk te beschikken over all weather faciliteiten en daar onder kan het museum zich zeker schikken.

Sinds vele jaren zoeken de gebroeders Jones naar een goede locatie voor het onderbrengen van hun grote collectie. Ook hun vriend Patrick Thiersoone zocht onderdak voor zijn verzameling rollend materiaal.

Toenmalig toerismedirecteur André Desmidt werd daarover meer dan eens aangesproken door “de Jones” zijn belangstelling voor het bewaren van historisch erfgoed kennende.

Ondertussen stonden het oude gemeentehuis en de oude gemeenteschool van Ramskapelle (1876) te verkommeren en was het bestuur eigenlijk niet bereid om daar grote bedragen voor uit te trekken om dit te renoveren, tenzij er een nieuwe en nuttige bestemming kon aan gegeven worden.

Het gebouw is centraal gelegen in het dorp tegenover een horeca-zaak met gerenoveerde molen te midden een dorpsgezicht bepaald door oude boerderijen, een prachtige kerk met begraafplaats en aanpalende pastorie.

De locatie is goed bereikbaar met het openbaar vervoer en ligt op de weg van erkende fietsroutes.

André Desmidt was in die tijd ook bezig met het binnenhalen van Europese subsidies voor lokale projecten met een grensoverschrijdende betekenis (in samenwerking met Westtoer en Toerisme Vlaanderen ... en van het een kwam het andere.

Via Westtoer werd een buitenlandse partner gevonden: het oorlogsmuseum in het Zeeuwse Westkapelle.

Het project werd ingepast in het strategisch beleidsplan toerisme en recreatie van toerisme Knokke-Heist en het beleidsplan toerisme en recreatie van de Provincie West-Vlaanderen.

De thematische attractie For Freedom speelt in op de in die studies omschreven krachtlijnen.

Een dergelijke bezoekersattractie bestaat immers nog niet aan onze kust en bovendien kan het de bezoekers opvangen en aantrekken.

Door een actief tentoonstellingsbeleid moet dit museum de identiteit van de streek beter bekend maken.

De gemeente bleek bereid om iets te doen met de school te Ramskapelle, op voorwaarde dat het niet te veel kostte (lees: dat het ruim zou gesubsidieerd worden!).

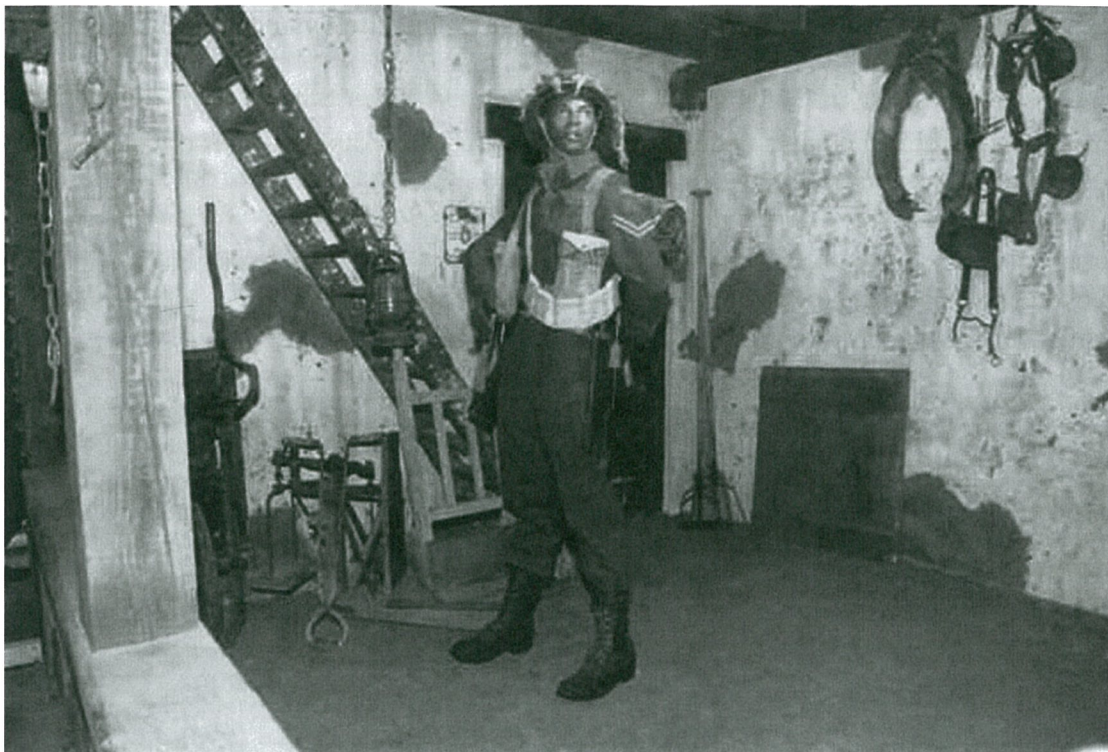
Een dossier werd opgemaakt. Het gemeentebestuur en de vzw Bezoekerscentrum Bevrijding kwamen tot een samenwerkingsakkoord en op basis van deze gegevens kon de gemeenteraad opdracht geven om een ontwerp te laten maken met gedetailleerd bestek.

Rupstransport voor 30 personen nu ondergebracht in een van de hangars

Het concept

Het bezoekerscentrum Bevrijding krijgt een thematische invulling onder de benaming FOR FREEDOM waar men de vredesgedachte "Nooit meer oorlog" ruim aan bod wil laten komen. In 1944 vond de slag om de Schelde plaats. Het "Scheldepocket-offensief" had als doel om de oevers van de Schelde zo snel mogelijk te bevrijden ten behoeve van de verdere opmars van de geallieerden.

Voeg daarbij de bevrijding van Knokke-Heist op 1 en 2 november 1944 (laatste deel van ons land) bij de Switchback-operatie.

Daarom werd het museum een verzameling van thematische onderdelen die elkaar aanvullen om één volwaardig attractief bezoekerscentrum te worden. Als tentoonstelling is gekozen voor een combinatie van permanente inrichting en wisseltentoonstellingen.

De exploitatie gebeurt door de vzw die verantwoordelijk is voor de goede werking.

Dit in nauwe samenwerking met het Polderhuis Westkapelle (NL).

Opening museum 28 maart 2009